

Malmö stad

Fastighets- och gatukontoret

Årsrapport krisberedskap

Tekniska nämnden

2024

Innehåll

DEL 1 – INLEDNING OCH BAKGRUND	3
Inledning	3
Årsrapport.....	4
DEL 2 - BESKRIVNING AV ORGANISATION OCH FUNKTIONER	5
Fastighets- och gatukontorets beredskapsfunktioner	5
DEL 3 - HÄNDELSER UNDER 2024.....	7
Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	7
Uppdatering av krisledningsplanen/plan för oönskade händelser	7
Eurovision Song Contest	7
Malmöfestivalen	8
Ledningsberedskapen	8
Oljeskyddsberedskap	8
Skyfalls- och klimatanpassning	9

DEL 1 – INLEDNING OCH BAKGRUND

Inledning

Revisorskollegiet granskade i mars 2021 Malmö stads arbete med krisberedskap. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, grundskolenämnden och tekniska nämnden säkerställer en ändamålsenlig beredskap inför och vid händelse av kris eller extraordinära händelser. Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att tekniska nämnden i huvudsak säkerställer en ändamålsenlig beredskap inför och vid händelse av kris eller extraordinära händelser.

Revisionen gav ett antal rekommendationer och utifrån dem så redovisade tekniska nämnden i sitt yttrande vilka åtgärder som planerades att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast skulle vara genomförda för samtliga rekommendationer.

Revisorskollegiets två rekommendationer

Rekommendation 1

1. Nämnden rekommenderas aktivt följa krisberedskapsarbetet inom ramen för sitt verksamhetsområde

Åtgärder som ska vidtas

- Krisledningsplanen lyfts till nämnden varje mandatperiod.
- En årlig rapport över det gångna årets aktiviteter kring förvaltningens krisberedskapsarbete tas fram och presenteras som ett informationsärende i januari- eller februarinämnden.

Förväntad effekt

Nämnden kommer att ha en god uppfattning och förståelse för att krisberedskapsarbetet bedrivs i enlighet med "Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023" (STK-2019-629) och lagstadgade krav.

Rekommendation 2

2. Nämnden ska se över och utveckla sin krisledningsplan i enlighet med sin organisation för krisledning och beredskap samt kommunens styrdokument

Åtgärder som ska vidtas

- Krisledningsplanen för Fastighets- och gatukontoret har utvärderats och uppdaterats utifrån gjorda erfarenheter under pandemin. Planen är idag även anpassad för utdragna kriser.

Förväntad effekt

Nämnden kommer att kunna förvissa sig om att utvecklingsarbetet bedrivs enligt "Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020–2023" (STK-2019-629) och andra förnyade krav.

Årsrapport

Nedan följer en årsrapport över fastighets- och gatukontorets beredskapsår. Rapporteringen är övergripande och kortfattad för att inte riskera att något som skulle kunna falla inom Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 38 kap och Säkerhetsskyddslag (2018:585) kommer fram. Syftet är att nämnden ska kunna förvissa sig om att ett omfattande beredskapsarbete genomförs enligt "Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020–2023" (STK-2019-629) och andra relevanta krav.

DEL 2 - BESKRIVNING AV ORGANISATION OCH FUNKTIONER

Fastighets- och gatukontorets beredskapsfunktioner

Fastighets- och gatukontoret har ett antal funktioner som direkt jobbar med förvaltningens förmåga att snabbt och direkt kunna reagera på olika oförutsedda händelser, stora som små.

Fastighets- och gatukontoret klarar relativt stora påfrestningar i normalläget i och med en god flexibilitet i organisationen samt en inrättad ledningsberedskap. För situationer och händelser som kräver mer än vad organisationen klarar av finns en framtagen krisledningsplan som uppdateras varje mandatperiod eller vid behov efter särskilda händelser.

Ledningsberedskapen

Fastighets- och gatukontorets ledningsberedskap är förvaltningens kontaktväg utanför kontorstid och kan agera som beslutsfattare enligt i ledningsgruppen beslutad beskrivning.

Ledningsberedskapen utgör TIB:ens (stadskontorets tjänsteperson i beredskap), polisens, räddningstjänstens och andra förvaltningars och bolags ingång till och dialogpartner med fastighets- och gatukontoret under icke-ordinarie arbetstid.

Ledningsberedskapen bemannas främst av avdelningen för offentlig miljö.

Ledningsberedskapens arbetsuppgifter består som exempel av att:

- Hantera händelser inom fastighets- och gatukontorets driftansvar för den allmänna platsmarken med tillhörande anläggningar, som är av större eller särskild karaktär och som inte anses vara vanliga kundtjänstärenden. Händelserna härrör som exempel från akut fara, skada och vandalisering, väder, oljeutsläpp, sjunkna båtar i småbåtshamnar och liknande.
- Förbereda beredskap för större planerade händelser i staden (t ex statsbesök, större externa event och demonstrationer) tillsammans med TIB, polis, räddningstjänst och andra förvaltningar. Under 2024 var förberedelserna inför Eurovision Song Contest omfattande.
- Hantera olovligt boende på Malmö stad ägd mark för fastighets- och gatukontorets samt serviceförvaltningens räkning dygnet runt.
- Agera som saneringsledare vid oljesanering (enligt Oljeskyddsplanen).

Beredskapssamordnare

På förvaltningen finns tre beredskapssamordnare från olika avdelningar för att täcka förvaltningens breda verksamhet och olika viktiga aspekter av krisberedskap:

- Struktur och ledning
- Offentlig miljö
- Planering och byggande av staden
- Arrangemang och mötesplatser

Beredskapssamordnare samordnar det löpande och det långsiktiga arbetet med krisberedskap utifrån ”Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023” men hanterar och samordnar även de händelser som oplanerat uppstår i omvärlden och efter de direktiv/uppdrag som kan komma från t ex stadskontoret eller staten.

Del 3 – Händelser under 2024 (nedan) sammanfattar de händelser och uppdrag som beredskapssamordnarna samordnat eller varit delaktiga i.

Kriskommunikatör

På förvaltningen finns en utsedd kriskommunikatör som stöttar i krisarbete och ingår i stadens nätverk för kriskommunikatörer.

Under året har förvaltningens kriskommunikatör varit inkopplade i de flesta händelser och som stöd till olika verksamheter och situationer som riskerat att bli en krissituation – i form av ryktesspridning, desinformation eller liknande.

Vinterberedskap

För händelser som kan innebära stora påfrestningar för staden och samhället finns särskilda beredskapsfunktioner på fastighets- och gatukontoret. En sådan är Vinterberedskapen som är aktiverad från oktober till april varje år (exakta datum varierar från år till år).

Vinterberedskapen är i beredskap dygnet runt och samordnar och styr snöröjningen och halkbekämpningen i Malmö. Fastighets- och gatukontoret är beställare och bemannar övergripande tjänster. Kommunteknik, med upphandlade underentreprenörer, är utförare.

2024 var ett ganska normalt år. Det var en lugn start på året med mild vinter, men intensivare i slutet av året med snö och kyla redan i november. På [Malmo.se/vinter](https://malmo.se/vinter) finns utförlig information om hur staden arbetar med vinterväghållning.

Malmöfestivalen

För Malmöfestivalen finns en egen säkerhets- och krisledningsorganisation och en uppdaterad säkerhets- och beredskapsplan tas fram varje år. Förvaltningens kriskommunikatör var en del av detta arbete och bidrog med stöd i kommunikationsinsatser kopplade till säkerhet och krishantering.

DEL 3 - HÄNDELSER UNDER 2024

Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är en metod, utvecklad tillsammans med forskare från LTH, för att systematiskt arbeta med kontinuitetsplanering och för att öka stadens robusthet. Metoden bygger på att förvaltningarna kartlägger och riskbedömer sina åtaganden och beroenden till andra förvaltningar och parter. Utifrån riskanalysen tas åtgärder och reservlösningar fram.

Varje år görs en eller flera fördjupade scenarioanalyser kring särskilda frågor. Under 2023 har scenarier rörande bortfall av dricksvatten, el och kommunikation analyserats och reservlösningar och permanenta lösningar för detta tas fram. Arbetet är långsiktigt och fortsätter under flera år framöver.

Vad gäller dricksvatten pågår ett arbete med att ta fram lösningar för reservvatten till exempelvis våra ridhus och för bevattning av planteringar. Vad gäller el pågår arbete med att ta fram lämpliga reservlösningar för samhällskritiska funktioner, exempelvis för dagvattenpumpar. Vad gäller kommunikation pågår arbete med att hitta reservlösningar vid kommunikationsavbrott, dataintrång och liknande.

RSA-arbetet utgör också grunden för den riskanalys som Malmö stad ska lämna till Länsstyrelsen varje år.

Uppdatering av krisledningsplanen/plan för oönskade händelser

För varje mandatperiod tas nya/uppdaterade krisledningsplaner fram för staden. Stadskontoret har ändrat terminologin i Malmö stads centrala krisledningsplan och krisledningsplanen heter nu ”Plan för oönskade händelser”. Detta blev klart i augusti 2023 och därefter ska förvaltningarna ta fram anpassade planer för sina förvaltningar.

Fastighets- och gatukontoret har under mandatperioden haft en flexibel plan som beslutats i ledningsgruppen och som användes skarp för att organisera pandemihanteringen våren 2020. Krisledningsplanen uppdaterades under 2022 utifrån gjorda erfarenheter under pandemin. Planen är idag även anpassad för utdragna kriser.

När stadens nya centrala riktlinjer för oförutsedda händelser är klara kommer FGK:s krisledningsplan att uppdateras efter dessa under 2025.

Eurovision Song Contest

Det ägde rum i maj och krävde stora resurser från både Arrangemangsenheten och Ledningsberedskapen under en lång period innan och under genomförandet.

Förvaltningen jobbade inom ramen för eurovisionprojektet både med säkerhet och beredskap för Folkets park, som platsen dit fans och Malmöbor kunde vara en del av Eurovision, och i projektet som helhet med mycket stort fokus på samverkan med andra myndigheter och aktörer.

Ett komplicerat säkerhetsläge, mycket stort medialt tryck och oro bland medborgare och anställda i Malmö stad skapade ett enormt stort informationsbehov där många delar av förvaltningen berördes.

Processer, rutiner och tekniska lösningar för beredskap och kontinuitetsplanering som togs fram under arbetet med Eurovision kommer framöver kunna användas i andra stora evenemang som påverkar hela staden.

Malmöfestivalen

Malmöfestivalen utgör under ett ”normalår” Malmö stads största riskhändelse med helt öppna scener och över en miljon besök. Bakom kulisserna sker därför också Malmö stads mest omfattande och koncentrerade arbete med säkerhet och krisberedskap i nära samarbete med polis, räddningstjänst, berörda förvaltningar inom Malmö stad och andra samhällsparter.

Under 2024 års festival gjordes extra satsningar på reservlösningar för kommunikation och internet baserat på erfarenheter från 2023-års festival och det arbete kopplat till redundanta lösningar och system som gjordes under Eurovision.

Malmöfestivalen 2024 planerades och genomfördes med en terrorhotnivå fyra i nära samarbete med Polisen. En satsning på mer synlig personal och fler fordonshinder gjordes efter samråd med Polisen.

Ledningsberedskapen

Under 2024 var de vanligaste händelser som Ledningsberedskapen fick agera på utanför arbetstid:

- Olovligt boende
- Sanering vid utsläpp och hantering av dumpade behållare med okänt innehåll
- Klotter och banderoller med olämpliga budskap. Omfattningen ökade avsevärt i början av året. I samband med Eurovision Song Contest ESC inleddes samarbete med expertis inom antisemitism för att

bättre kunna bedöma vilka symboler och budskap som kan uppfattas vara kränkande eller stötande och på så sätt fatta bättre beslut inför klottersanering.

- Insatser i samband med häftiga regn, högt havsvattenstånd och starka vindar
- Insatser i samband med olika typer av sammankomster och event. Eurovision Song Contest var den händelse med mest omfattande förberedelser och operativa insatser under 2024.

Oljeskyddsberedskap

En skrivbordsövning kring Oljeskydd har genomförts i Malmö under 2024 tillsammans med bl.a. serviceförvaltningens gatuberedskap, Stadskontoret, Kustbevakningen, MSB, Räddningstjänsten Syd, VA Syd, SYSÄV, frivilligorganisationer och andra kommuner i Skåne.

Under våren besöktes en erfarenhetskonferens i Sölvesborg och Hörvik där de organisationer som varit involverade i hantering av utsläppet från fartyget Marco Polo redovisade hur arbetet hade gått till.

Inför 2025 har kontakter tagits med Länsstyrelsen för att kunna samverka kring övningar inom området.

Stadens Oljeskyddsplan färdigställdes 2017 och hanterar samarbetet mellan Malmö, Burlöv, Lomma och Kävlinge vid sanering av oljeutsläpp längs kusten samt beskriver ansvarsfördelning mellan olika parter. Under 2024 fortsatte arbetet med uppdatering av oljeskyddsplanen. Länsstyrelsen arbetar fram en regional oljeskyddsplan, med vilken respektive kommuns oljeskyddsplan ska synkroniseras.

Skyfalls- och klimatanpassning

Stadens varningssystem för översvämning består av 14 sensorer placerade i hamnen och kanalerna samt 10 sensorer placerade i vägunderfarter där översvämningsrisken är extra hög. Alla sensorerna är kopplade till en digital ”dashboard” där vattennivåer kan utläsas. Dialog har initierats med Region Skåne samt Skånetrafiken om hur informationen från sensorerna kan spridas och användas av dem. Förvaltningen har gått in som projektpartner i projekt där SMHI sökt extern finansiering för att utveckla ett tidigt varningssystem. Projektet fick dock ingen finansiering. Fortsatt dialog med SMHI kring möjligheten till mer precisa prognoser kommer att ske. Syftet med att få tillgång till fler och mer detaljerade prognoser är att skapa bättre underlag för avgöranden om när förvaltningen i förväg bör kalla in extra resurser eller ej.

En allt tätare stad skapar behov av fler funktioner på samma yta. Fastighets- och gatukontoret möter detta behov genom bland annat en vägkonstruktion

som har möjligheten att fördröja vatten och samtidigt erbjuda bättre livsmiljöer för stadens gatuträd. Under 2024 har krav/kriterier vid projektering samt typitningar tagits fram. Parallellt med detta framtagande används tekniken i faktiska projekt (tex Erikslustgatan, Grönare Möllan) och vissa projekt ska även utvärderas i en forskningsstudie gällande gatukonstruktion där Malmö stad deltar.

Ombyggnation av Erikslustvägen har skett så att lågpunkten flyttats till mitten av gatusektionen. Genom denna ombyggnad i samband med storstadspaketet kommer mer vatten kunna fördröjas på gatan och avlasta nedströms drabbade fastigheter. Förutsättningar för att kunna leda dagvatten till Pildammen har utretts. Realiseras projektet kommer ledningsnätet att avlastas vilket minskar risken för översvämning i närområdet.

I projektet har även möjligheten att pumpa upp grundvatten till dammarna vilket sjukhuset hade kunnat använda vid en krissituation diskuterats. Huvudsyftet med projektet är att minska mängden dricksvatten som idag leds till Pildammen.

Ett projekt har startats upp för att göra en kartering över Risebergabäcken, bl.a. genom att ta fram en hydraulisk modell. Ambitionen är att öka den vattenförande förmågan i bäcken och minska översvämningsrisken längs bäcken.

En stor informationsinsats angående att det var 10 år sedan Malmö drabbades av skyfallet Arvid, inkluderat vad fastighetsägare har för ansvar och vad de kan göra på sin fastighet har utförts. Informationen har varit både i radio, TV, tidningar och på seminarier. Insatsen har genomförts tillsammans med VASYD.

Arbetet med framtagande av skyfallsriktlinjer har fortsatt. Malmö skyfallsmodeller har tillgängliggjorts på Malmö stads externa stadsatlas. Teknisk handbok har uppdaterats så att där nu finns en egen sida dedikerad för vatten med projekteringsanvisningar, inspirationsbilder mm. Vidare har ett forum drivits för att öka kunskapsåterföringen gällande regnvatten inom fastighets- och gatukontoret.

Under 2024 planterade förvaltningen 2119 träd. Samtidigt fälldes 1276 träd under samma period. Under året har arbetet med att ta fram en kompensationsstrategi för fällda träd fortskridit, detta för att rättvist kompensera för borttagna träd utifrån förlorade ekosystemtjänster, framförallt trädens förmåga att skugga. Arbetet med att identifiera trädbeståndets sårbarhet och motståndskraft mot framtida värmeböljor och skadegörare fortgår. Under året har fastighetsavdelningen och stadsfastigheter inkommit med trädinventeringar vilket ger oss en större möjlighet att förstå och planera för att tackla snedfördelningar inom trädbeståndet.

